

Ne stroj, ne tovorna živina!

Večkrat je že kdo rekel: „Delo nas je čisto izpremenilo. Saj smo postali živina. Nič več nismo ljudje!“ Delo bi moralo človeka plemeniti. A današnje delo ga dela slabšega. Danes človek kot človek nič več ne pomeni. V njem ni več zavesti njegovega dostojanstva. Vso vrednost ima danes le produkt! Važno je le, koliko narediš, koliko vozičkov premoga nakoplješ, koliko izdelkov narediš.

Če zmoreš, kar zahtevajo, si dober. Če ne zmoreš, si odveč. Samo po delu te še cenijo, po drugem nič več. Kaj se ne dela z živino prav tako? Človek bi moral postati stroj, ki neprestano le proizvaja. Še lastni tovariši, s katerimi skupaj trpiš, ne gledajo drugače nate. Danes je vse le denar, vse je le kapital, vse le material. Živimo namreč v dobi materializma.

V tujino smo šli, da bi lažje živeli kot ljudje. Živeti smo hoteli bolj človeka vredno življenje, kot bi ga mogli doma. O svetu na zapadu smo imeli lepšo sliko, kot v resnici je. Mislili smo, da je bolj krščanski, kot je bil svet pri nas. In sprva nas je kar očaral! Pomagal nam je do denarja, s katerim smo si kupili stvari, na katere prej še misliti nismo smeli.

A danes vemo, da je ta svet v marsičem slabši, kot je bil naš. Dobiš sicer tudi tu dobre ljudi. Včasih srečaš še bolj živo verne. Vendar je življenje okoli nas nasičeno s poganskim duhom. Ta svet dela iz človeka sužnja, sužnja strasti, sužnja okolja.

Na človeka gleda pogansko: ne spoštuje ga po tem, kar je. Ceni ga le po tem, kolikor ga more izkoristiti.

V našo otroško dušo se je pa vcepilo vzvišeno gledanje na človeka. Tako pojmovanje človeškega življenja smo prinesli s seboj v tujino. Kako smo bili razočarani, ko smo spoznali, da ga tujina premnogokrat ne pozna. Kako nas je zadelo, ko so pokazali, da ne spuščujejo našega človeškega dostojanstva!

Ali pa smo kdaj pomislili na to, da nas je morda Bog poslal sem tudi zato, da bi dajali svoji okolici to vzvišeno gledanje na človeka? Mar nas ni Bog poslal v te kraje zato, da bi po nas napravil transfuzijo duha, kakor delajo zdravniki transfuzijo krvi? Naša naloga je bila tudi pokazati tujini svoje gledanje na človeka, svoje spoštovanje do človekove naloge na zemlji. Kako smo jo vršili?

Mar nismo premalo mislili na dostojanstvo, ki je v nas? Mar se nismo premalo zavedali, da je človek več kot žival. Človek ni navadna stvar, človek se ne more živati niti primerjati ne. Človek nosi v sebi luč razuma in dar svobodne volje, človek ima neumrljivo dušo. To ga dviga nad stvarstvo. Zaradi tega mu morajo vse stvari na zemlji služiti.

Kako velika je ta ideja! Ni večje in pomembnejše resnice, kot je ta! Ni ideje, ki bi bila bolj revolucionarna! Ni resnice, ki

bi dajala večjega upanja in večje volje do življenja. In nihče ni našel lepših idej o vrednosti človeškega življenja, kot je ta krščanska resnica.

Človek ni stroj. Človek ni tovarna žival. Človek ni suženj! Vsak delavec, vsaka delavka, vsi ljudje katerega koli stanu, tudi najubožnejši in najslabotnejši so poklicani k veliki nalogi. Vsi ljudje, iz velikega ali malega naroda, te ali one rase, te ali one barve, so poklicani k božjem poslanstvu. Pozvani so, da postanejo božji posinovljeni, božji dediči. Apostol Janez je zapisal: „Dal jim je pravico, da postanejo otroci božji!”

Zaradi tega vzvišenega namena je duša

najpreprostejšega delavca več vredna kot vse zlato sveta. V tem je njegovo dostojanstvo, v tem je njegova veličina. Zaradi tega ga morajo vsi spoštovati. Zaradi tega ga morajo ljubiti, kakor bi ljubili samega Boga! „Karkoli ste storili kateremu izmed teh najmanjših, ste meni storili!” bo rekel Gospod.

Ta resnica pove, zakaj smo, zakaj naj delamo in se znojimo na zemlji. Pove nam, kakšne pravice imamo in kakšne dolžnosti nosimo. Zato se je znova zavejmo! Od spoštovanja te resnice je odvisna ne le naša bodočnost, ampak tudi bodočnost delavskih družin in delavskega stanu. In zaradi pomembnosti delavskega sloja od nje zavisi tudi bodočnost sveta.

Z.

Pred veliko nočjo

Kako smo se včasih veselili velike noči! Ne le zato, ker si se kot fant postavil z novim klobukom, ker si kot dekle obleklo nov „gvant”. Predvsem zato, ker je Velika noč prinesla v nas novo življenje v naravnem in nadnaravnem pomenu. Velika noč s pirhi, žegnomo, procesijo, z Vstajenjem ...

Pred veliko nočjo je bil — kakor danes — postni čas. Za pepelnico je prišla postna nedelja. Nato je bila kvatrna. Za to pride brezimna, sredpostna, tiha in nazadnje še svetna nedelja z butarami in oljkami. Oh, saj smo že pozabili na ta imena. In nazadnje to tudi ni važno. Važno je, da postni čas preživimo v duhu priprave na veliko noč. Vsak se mora na svoj največji krščanski praznik pripraviti! Za to gre!

Ni časa več

Tako večkrat slišimo. Denarja ni in časa ni! Zato tudi danes ni več časa, da bi za post od postaje do postaje hodili s Kristusom po križevem potu.

D abi pomagal takim, ki nimajo veliko časa, je nekdo sestavil nov križev pot. Preberite izvleček iz tega novega besedila. Videl boste, da ga je mož kar dobro sestavil: povedal je na kratko in nič važnega ni izpustil. Če ga s srcem premišljuješ, boš nekaj imel od njega.

„Molimo te, Kristus in te hvalimo, ker si

s svojim križem svet odrešil (pred vsako postajo).

1. postaja: „Jezus je obsojen na smrt. Jaz tudi! Kolikokrat na to pozabim.”

2. postaja: „Jezus vzame križ na svoje rame. Vzemimo zato tudi mi vsak svojega.”

4. postaja: „Jezus sreča svojo mater. Že vnaprej smo si lahko to mislili. Marija je vedno tam, kjer kdo nosi križ. Že to človeka dviga, če veš, da je zraven tebe.”

5. postaja: „Simon iz Cirenije pomaga Jezusu križ nositi. Še dobro, da so ga prisilili. Sam bi ga ne hotel nesti. Je bil take vrste človek kot sem jaz.”

6. postaja: „Veronika si upa obrisati Jezusov obraz. Korajžna je bila! Tako je treba, žena, da!”

11. postaja: „Jezusa pribijejo na križ. On odpušča svojim rabljem. A jaz tako težko odpustim krivico, ki mi jo je kdo storil. Pa vendar vsak dan molim: Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom ...”

Ni hotela nazaj

V postu in še posebno na veliki teden mislimo na Jeruzalem. Naše misli hodijo po krajih, kjer je trpel naš Gospod.

Leta 1911. je vodil v tiste kraje škof Jeglič veliko slovenskih romarjev. Z njim je šla tudi Marija Malenšek, roj. 1864 v

Zaloki pri Krškem. Sirota je že mlada izgubila starše in je morala iti služiti. Bila je v Zagrebu in na Reki.

Ko je prišla v Jeruzalem, je rekla, da ne gre več nazaj. Bo kar tam ostala. Stopila je v službo in tako je danes že 40 let tam. Še vedno rada obiskuje Božji grob in druge svete kraje, prosi za svoje drage in za domovino milosti.

Otroci in norci

Pred veliko nočjo smo pri nas vedno pobelili hišo. Tako je bilo za praznike vse kakor novo. Pa zunanja čistoča ne prinese še vsega velikonočnega veselja. Treba je pomesti tudi po svoji notranjosti. Vsak krščanski človek opravi za velikonoč spoved in gre k obhajilu.

Nekateri se začnejo ob tej misli izgovarjati, češ, saj nimam kaj povedati. No, če je res tako, potem greš lahko kar samo k obhajilu. Toda glej, da ne boš svetega obhajila prejemal nevredno in nemarno! Francoski kapetan Magniez je takole rekel nekemu prijatelju, ki je dejal, da nima nobenih grehov. „Dve vrsti ljudi sta, ki ne delata grehov. Prvič: otroci, ki razuma še nimajo. Drugič: norci, ki razuma več nimajo. Med katere se torej prištevaš ti?“

Največkrat manjka le korajže. Vsaka stvar človeka nekaj stane. Zato je tudi zadovoljstvo potem večje, ko veš, da si opravil svojo dolžnost. Saj bo šlo kar hitro in boljše kot pri Kavčarjevi Micki.

Kavčarjeva Micka

Tudi Micka se je za praznike odpravila, da uredi svoje račune. Postavila se je na konec dolge vrste in se z neznansko potrpežljivostjo pomikala proti spovednici. Ker je že vnaprej računala z dolgim čakanjem, je vzela s seboj nekaj prigrizka, da se bo takoj po obhajilu pokrepčala: pol frakeljčka slivovke, par skorjic kruha, pol mesene klobase, prgišče suhih hrušk in orehov. Vse skupaj je zavila v Domoljuba in stisnila pod pazduho. Ko je končno prišla do spovednice, se ji je zdelo, da jo bo zavitek dobrot oviral pri spovedi. Hotela je položiti svoj provijant na spovednico, pa je imela smolo: spovednica ni imela stropa. In se je vsa vsebina zavitka vsula v spovednico: po gospodovi pleši in po tleh.

Dolenjska . . .

So ptičice zbrane, v planinco leté,
tam dol na Dolenjskem je zdravje mojé.
Le zbudi se, vstani, ti mrzli Gorenje,
boš videl, kaj dela Dolenjc!

Poseka, oklesti, napravlja si les,
ga v butaro veže, ravna si ga vmes.
Na voz ga naklada in žvinca pelja,
oj, njemu pa srce igra.

Le dela pozimska pustimo na stran,
in v roke motiko, prekrasen je dan,
ker sonce nam sije in rož'ce cveto,
in zopet ogreva zemljo.

Prav skrbno globoko pri trti koplja,
veselo družinco v gorico pelja.
Le više, le više, da pridemo v hram,
veselo zapojemo tam.

Narodna.

Suhe tepke in orehi so zaropotali, kot bi toča bila v pasjih dneh. Gospod so nekaj zabrundali, potem se je pa prikazala iz spovednice klobasa, potem košček kruha, potem par hrušk in orehov, potem pa nič več. Le neznansko prijeten duh po slivovki je dražil okoli stoječe možake, ki so bili enega šilca žgane pijače tako potrebni: malo zaradi dolgega čakanja, malo pa zato, da bi bili bolj korajžni, ko bodo prišli na vrsto. Kavčarjeva Mica bi se bila najraje v zemljo vdrla, tako jo je bilo sram.

Še nekaj tednov je do velike noči. Imamo dovolj časa, da se nanjo dobro pripravimo. Od te priprave namreč zavisi, kako jo bomo doživeli. Lahko gremo kar tako mimo nje, saj gre človek tudi brez večerje spat. Enkrat si že pas malo bolj stisneš. Zmeraj pa tako ne bo šlo. Tudi v našem življenju ne bo kar tako šlo.

Pravo velikonočno veselje je veselje srca. V srcu, v duši mora odmevati na Veliko nedeljo: Aleluja, aleluja. Potem dobijo dobrote velikonočnega jutra šele vso svojo slast in človek gre z novo močjo v življenje naprej.

Veseli dogodki iz izseljenskega življenja

Četrto poglavje

Dokler bodo meje, bodo tudi tihotapci. Saj ni nič čudnega, če se ob meji živečega človeka polasti želja, da bi na lahek način prišel do lepe vsote denarja. In tako je nesel vredni Krpanov naslednik čedno vrečo tobaka. „Kam pa, kam?“ ga ustavi carinik. Mislite, da se je naš Krpan kaj ustrašil? Prav nič, saj je bil na vse pripravljen. Dobro je vedel, da tudi cariniki nimajo čiste vesti, zato je sklenil brenkniti na to struno. „Eh veste kaj, gospod carinik, vaš predstojnik je pravi skopuh“, je dejal, „za prenos take velike vreče bi mi lahko dal nekoliko več drobiža, kakor mi ga je.“ „A tako“, se zasmili tihotapec cariniku, „je za nas to, kar neseš. No bom pa še jaz nekaj primaknil“. Moč postave je šel svojo pot, moderni Krpan pa svojo, potem ko je spravil denar v žep. Umljivo je, da mu niti na misel ni prišlo, da bi nesel vrečo predstojniku carinarnice. „S pametjo ne sme človek priti navzkriž“, se je pohvalil, ko je prodal tobak in se s polno denarnico vrnil k svoji družini, „s pametjo ne smeš priti navzkriž, pa gre.“

Peto poglavje

„Cerkveno se boš poročil“, je zagrozil starejši izseljenec mlajšemu, „drugače ti pa hčere ne dam“. „Še vse bi šlo, ko bi le k spovedi ne bilo treba iti“, je skoro jokal zaljubljenec. Pa ni vse nič pomagalo, moral je poklekniti k spovednici. Bila je potem cerkvena poroka in imenitno so se gostili. „Kaj pa ko bi nam ženin povedal, kako je bilo pri spovedi“, ga je podražil starešina. „Nikar me ne spominjajte tega“, je prosil novopečeni mož, „strele, hudega vremena in še enkratne take spovedi naj me sam Bog obvaruje! Ali veste, da me je gospod tako pestil in „vintal“, da sem mu komaj utajil...“ Je prav povedal ženin. — Tudi mi pravimo: Take spovedi nas Bog obvaruj!

Šesto poglavje

Maševati ob osmih v kraju A, ob desetih v kraju B in imeti popoldansko pobožnost

v kraju C, v krajih, ki so oddaljeni med seboj po 20 km ali pa še več, ni tako enostavno, kot bi kdo mislil. To je kmalu uvidel naš bivši izseljenski duhovnik g. Kastelic, zato si je kupil nekaj avtu podobnega, čemur smo rekli „stara šajterga“. Bil je precej muhast — ne gospod, ampak avto. Bil je očitno mnenja, da se tudi počasi daleč pride in da je večkrat počitek za zdravje neobhodno potreben. Na svojo dvosedežno „karjolo“ je naš bivši dušebrižnik človeka rad povabil k sebi za krajši čas, največ pa zato, da je imel koga, kadar je bilo treba „škatljo“ riniti. Peljal se je nekoč proti postaji in došel enega naših rudarjev. V svoji dobroti je hitro ustavil avto in povabil potnika, naj se gre peljat. Očka se pa brž odreže: „Se jim prav lepo zahvalim, gospod. Prvič sem se včeraj nekoliko potolkel na roko, drugič se mi pa na vlak mudi...“ Gospodu je ta odgovor sapo zaprl, medtem ko je očka pogumno stopal naprej in res prišel na postajo prej kakor g. Kastelic, ki se je moral dolgo mučiti, da je „štatljevega konja“ zopet spravil v tek.

J. J.

Skozi noč

Roko daj mi brat, okleni se me sestra,
ker se strmo in nevarno
od viharjev spolzka cesta
spenja kvišku v noč viharno.

Megla brezna je pokrila
blisk in grom čez nje drvita. —
Zvezda vsaka se je skrila,
v grozi polje, gozd šumita.

Samo tam na vrhu gore,
luč iz stolpa mirno sveti,
jasna močna, da ne more
je noben vihar zatreti.

Brat moj, sestra, tja stopimo,
kamor njeni žarek sveti. —
Le tako se preborimo
k luči, k miru, vsi oteti.

Pintar A., Francija

OB USODNI IZBIRI

Svet se danes zvija v besnosti proti samemu sebi. Vsa pridobitev dvatisočletne krščanske kulture je v nevarnosti zaradi sovraštva med narodi, stanovi, skupinami, družinami in posamezniki. Evropa leži danes na smrtni postelji, ker se ni nikdar dovolj poglobila v Kristusovo zapoved Ljubezni.

Potrebno je, da to ugotovitev zelo poudarjamo v današnji prehodni dobi, ko stopa na pozorišče delavski stan in prevzema odločilno vlogo v borbi za bolj človeški obstoj poedinca. V velikih prehodnih dobah se odloča za stoletja. Zato je nujno, da gremo na globoko in damo sodobni borbi pravo podlago in pravo smer.

Samo dve izbiri imamo pred seboj: dvignjeno pest ali križ. Samo med tema dvema možnostima bo izbral sodobni delavec. Za kaj se bo odločil?

Slovenski delavec v zapadni Evropi velikokrat dela in živi v okolju, ki je globoko razkristjanjeno. Ne smemo se čuditi, če so nekateri dobromisleči rojaki podlegli okolju in začeli verovati v resničnost komunističnega nauka. Krivično bi bilo obsojati jih. Pravico imajo, da streme po pravičnejšem družabnem redu, po večjem priznanju človeka po človeku. Da so se odločili za pot, ki delavstvu ne more prinesiti sreče, je bolj krivda razmer in okolja kot njih samih.

Toda življenje je naš najboljši učitelj. Kdor nekaj sam poizkusi, ta ima najbolj jasno spoznanje o dotični stvari. Na njegove izjave se moremo zanesti. Na veliko srečo mi še nismo imeli te dvomljive časti, da bi na lastni koži preizkušali blagoslov komunističnega nauka. A naši domači so to izkusili in še izkušajo. Ti so sedaj dobro poučeni. In za nikogar od nas ni več skrivnost, kako mislijo o komunizmu tisti, ki ga na lastni koži preizkušajo.

Iz tega, kar se njim godi, bomo izpeljali zaključke za naše ravnanje. Odklonili bomo komunizem, četudi se nam skuša predstavljati v ovčjem oblačilu domovinske ljubezni. Neomajen je naš sklep, da hočemo ostati zvesti sinovi svojega slovenskega

naroda. A ne pozabimo, da slovenski narod pomeni isto kot katoliški narod. O tem priča zgodovina, ki nam pripoveduje, kako so se Slovenci vedno pogumno postavili po robu tistemu, ki jim je hotel odvzeti zaklad katoliške vere. Naj omenimo samo turške vpade, protestantizem in komunizem v najnovejšem času. Junaška borba našega naroda proti veri nasprotujočemu komunizmu bo v zgodovini postala legendarna.

Tudi zunanja slika naše domovine pričča, da na tej zemlji prebiva katoliški narod. Na križpotjih srečujete znamenja svetega križa in po naših prijaznih gričih in zelenih dolinah se kakor pisani golobčki svetijo bele cerkvice, iznad katerih se dviga križ.

Ali bi še bili Slovenci, če bi mirno zapustili to, kar so naši predniki s tolikimi žrtvami gradili in čuvali? Kakšni rodoljubi bi bili, če bi izdali katoliško vero, ki je duša našega naroda in bi bodočnost gradili na komunizmu, ki se je v življenju pokazal tako nečloveškega?! Kako čudna borba za iskrenjeje priznanje človeka po človeku bi bila to!

Mi se bomo torej odločili za križ, ki je edino upanje našega nesrečnega naroda in vsega človeštva. Pomagali bomo ideji križa, ki je ljubezen, zmagati nad dvignjeno pestjo, ki je simbol sovraštva. S tem bomo dali veliki borbi za novo družbo pravo podlago in pravo smer.

Kako bomo to storili? Tako, da se bomo v svojem vsakdanjem življenju resno trudili izvrševati tisto krepost, ki jo današnji čas najbolj pogreša. To je krepost krščanske Ljubezni, ki je prva in največja zapoved.

Naj nam bo apostol sv. Pavel učitelj pri našem delu za novo srečnejšo dobo. Poslušajmo ga pazljivo: „*Ko bi človeške in angelske jezike govoril, ljubezni pa bi ne imel, sem brneč bron ali zvoneče cimbele. In ko bi imel preroštvo in bi vedel vse skrivnosti ter imel uso vednost, in ko bi imel uso vero, tako da bi gore prestavljal,*

ljubezni pa bi ne imel, nisem nič. In ko bi razdal v živež vse svoje imetje in ko bi dal svoje telo, da bi zgorel, ljubezni pa bi ne imel, mi nič ne koristi. Ljubezen je potrpljiva, je dobrotljiva; ljubezen ni nevoščljiva, se ne ponaša, se ne napihuje; ni prešerna, ne išče svojega, se ne da razdražiti, ne misli hudega; se ne veseli krivice, veseli se pa resnice, vse opraviči, vse veruje, vse upa, vse prenaša" (1 Kor 13, 1-7).

Upam, da ste ob tem veličastnem slavo-spevu Ljubezni zaslutili, da tudi vi — nič manj kot družboslovci, politiki, gospodarstveniki in vojaki — lahko v odlični meri sodelujete pri graditvi nove srečnejše dobe.

Obudimo v nas zvestobo in navdušenje naših vrlih prednikov in postanimo pod zastavo Ljubezni notranja, duhovna, mo-

ralna, zares človeška revolucija, ki bo od znotraj obnavljala posameznike, družine, delavske kolonije, podjetja, proizvodnjo in vso družbo. Kajti edino ta duhovna revolucija Ljubezni bo mogla prekvasiti in napraviti učinkovite za blaginjo človeka in vse človeške družbe zunanje reforme ekonomskega, socialnega in političnega značaja.

Samo tako smemo upati na prijetnejše in toplejše življenje v dobi, ki ji gremo nasproti.

Ali ni o Pavlovem slavo-spevu Ljubezni prav tako mislil Lenin, ki je vzkliknil: „Zmotil sem se, to kar bi moral dati Rusiji za njen blagor, je dvanajst Frančiškov Asiških, svetnikov Ljubezni"...?

V. Ž.

ŽENSKI KOTIČEK:

Na tujem smo

Grenko in trdo je bilo spoznanje: na tujem smo. Na tujem — pred smrtjo ali življenjem? Kaj meniš ti slovenska izseljenka? Stojiš mar mirno ob usodnem razpotju? Pušiš, da nas požira tujina? Ne, ne, umreti nečemo!

Ker hočemo živeti, je žena dolžna rešiti sebi in narodu to, kar nam more rešiti edino ona. Pomislimo kdaj na svojo življenjsko odgovornost? Vihar, ki nas je izruval iz rodne grude in morda porušil vso preteklost, ne sme zasenčiti naše sedanjosti, da nas povede v temno prihodnost. Ne ostanimo skrušene sredi poti! Kot vsak človek, sva tudi ti in jaz prejele življenje kot posebno nalogo, neko udejstvovanje, ki ga je treba v celoti dovršiti. Ne zmedimo se v vršenju svojega naravnega poklica po notranjem glasu, ki nam uravnava pot, da izoblikujemo same sebe po geslu: *živim zato, da se dovršim in postanem popolna.*

Od vsake posamezne je odvisno v koliko bo zmogla svojo nalogo. Vse pa se je moramo v polni meri zavedati. Same bogate in temeljito pripravljene bomo zmožne bo-

gatiti druge. Zmožne posredovati svojim pristno in polno življenje, ki se bo ujemalo z okoljem in novim časom, nikakor pa ne bo napravilo vrednot prednikov, slovenskih navad in običajev. Med nami so tudi strta begunska srca, a z dobro in močno voljo bodo uspela znova zaživeti. Močne bodimo, kot so znale biti močne in junaške žene slovenske matere. Trdne kot skala stojimo na braniku Slovenstva kjerkoli smo! Misel na domovino in pa pogled v bodočnost naj vodi naše delo. Bog ga blagoslovi!

Manica.

Bela obleka

Kaj je onih drobnih priprav, ko se mati pripravlja za rojstvo svojega otroka. Treba je pleničk, jopic, nogavičk, oblek, trakov. V mnogih krajih pri nas doma je pripravila tudi *mal prt ali oblekco*, preple-

teno z uvezanimi motivi svetih stvari. Otrok te obleke nikdar ne bo oblekel, a ostala mu bo za spomin vse življenje. Ima podoban pomen kot krstna sveča. Pri krstu duhovnik položi na novokrščenca obleko z besedami: „Sprejmi belo oblačilo in ga brez madeža prinesi pred sodni stol našega Gospoda Jezusa Kristusa, da boš imel (imela) večno življenje.“

Pomen tega oblačilca je zelo lep. Po krstu je izbrisan izvirni greh, duša je v milosti vsa čista, kakor odeta z lepo obleko, ki pomeni milost. In otrok naj živi vse življenje v tej milosti, da bo brez madeža na duši stopil pred božjega Sodnika.

Pred stoletji, ko je bil krst v noči velike ali binkošne sobote, so odeli po krstu novokrščenca v belo obleko, ki jo je nosil ves velikonočni teden ter jo odložil šele na belo nedeljo. Odtod tudi nedelji ime. Teden je bil teden veselja. Bela barva je vedno vesela. In teden je nadaljeval spomin Kristusovega vstajenja in vstajenja kristjanov. Človek je bil s Kristusom pokopan v grobu in je z njim vstal v božje življenje po krstu.

Danes je oblačilo ohranilo samo simboli pomen. Zato naj bo le nekaj blaga, lepo ukrojenega in vezanega s svetlimi motivi. Saj jih poznamo: križ, jagnje, IHS, golob itd.

Doma pa naj bo shranjeno na primeren kraj s krstno svečo. Koliko veselje bo otroku in tudi v kasnejših letih, ko bo videl na svoj god ali rojstni dan poleg krstne sveče tudi krstno obleko. Spominjala ga bo, kako skrbno mora paziti na svojo dušo, da jo bo res brez madeža prinesel pred svojega Boga. G.

Revolucija v kuhanju

A, nič strahu! Gotovo je, da bi naši Janezi nosili kisle obraze brez žgancev in zelja — ter „kranjskih“ klobas, pa tudi nov rod bo čvrsteje rastel ob moči različni domači hrani. Gre samo za nove pripomočke v načinu kuhanja, da ohranimo v živilih vse redilne snovi.

Že dolgo vemo, da vode, v kateri smo kuhale zelenjavo ne zavržemo, ker bi s tem zavrgle predvsem vse rudninske snovi, ki jih je voda med kuhanjem izlužila in so našemu organizmu neobhod-

no potrebne. Porabilo jo za zalivanje omak ali juh, da jih tako dovedemo telesu.

Iz istega razloga uživamo najrazličnejše mesene juhe. Kljub pažnji nam včasih v kuhinji preostaja teh „bogatih juh“. Dobra gospodarica hoče ohraniti redilne snovi, a kam bi z odvišno vodo. Trg nam tudi že v tem nudi pomoč. Možno je dobiti nekemu pergamentu podobne nepropustne prtičke, kamor se zaveže kakršnekoli živilo in dené kuhati kot sicer v vodo. Ta način kuhanja ima to prednost, da zajameš vse izlužene snovi zgoščene, živilo se kuha v lastnem soku in ostane poleg izrazitejšega svojskega okusa, redlinejše. Možno je kuhati dve ali več vrečic v enem loncu, torej več različnih živil, ne, da bi se lonec kaj več umazal, kot pri vretju navadne vode. (Prtič, dasi je videti papirnat, opereš in ga presenetljivo dolgo znova uporabljajš). Tako kuhana živila z lastnim sokom na hitro prpiraviš v omaki, zabeljena ali jim dodaš prežganje in priliješ le toliko navadne vode, kolikor je še potrebno.

Dober pripomoček v kuhanju, za nekatere dežele še novost, je poseben lonec, v katerem se jed zmehča s parnim pritiskom. Je nekoliko drag, ima pa odlične prednosti. Redilne snovi se v živilu ohranijo, prihrani nam ogromno časa in kuriva. Fižol ali meso nam zmehča v 20 minutah.

Lučka.

Franc Ribič, rudar:

Cerkvenim pevcem

*Pesem prelepa
iz kora doni,
verniki v cerkvi,
jo slušamo vsi.*

*Vsako nedeljo
prisrčno, lepo
pesmi cerkvene
nam pevci pojo.*

*Stvarnik vesoljstva
v knjigo On piše,
prostor v nebesih
gotov vam poišče!*

*Pojte vi pevci,
le Bogu na čast.
Lepo iz srca
naj pride vaš glas!*

NAŠIM TRPINOM:

LINDVINA

Ak silni glas bi gromu vzel,
da razodel bi vsem ljudem,
kar sam trpim, sam zase vem,
nihče, nikdar bi ne verjel.

Fran Levstik

Ste že kdaj čuli o trpinki Lindvini? Rोजना je bila v Schiedam v Holandiji. Njen oče, obubožan plemič, si je služil svoj kruh s službo nočnega čuvaja. Lindvina je bila peti izmed osmero otrok v družini.

Ko je bila stara petnajst let, je na ledu trčila vanjo neka deklica, tako da je Lindvina izgubila ravnotežje in padla tako nesrečno na kos ledu, da si je zlomila rebro. To je bil začetek njene hude bolezni, ki se je do smrti ni iznebila. Včasih jo je mučila mrzlica, včasih vročina, zobje so jo pogosto boleli. Večkrat je krvavela iz nosa, ust ali ušes.

Njena dušna bol je bila prav tako velika. Če je slišala zunaj smeh, je morala pač jokati. In vse to trpljenje je revica prenašala do svoje smrti, 38. let.

Le malo je mogla spati. Spodnja ustnica ji je počila, da je le s težavo govorila. Uživala je nekoliko jabolčnih odrezkov in žlico mleka, pozneje pa je pila samo vodo iz Mozele.

Da bi ji pomagal v trpljenju, ji je dušni vodnik svetoval, naj pogostoma preišlje trpljenje Gospodovo, kjer črpajo zlasti bolniki svojo moč in tolažbo.

Od začetka ji je bilo to težko, pozneje pa ji je to postalo veselje. Bog ji je dal po tem preišljevanju veliko potrpežljivost in ljubezen do trpljenja. Čim bolj je začela žetati, da bi vršila le božjo voljo, tem več tolažbe je prejemala.

V njenem trpljenju so jo mnogi obiskovali, tudi vsakovrstni betežniki. A od nje so se vračali opogumljeni in potolaženi.

Ko ji je bilo 53 let, je prišla njena ura. Zadnje tedne je bila deležna izrednih milosti in je po lepi pripravi na krščansko smrt, zatisnila svoje oči za vedno. Po smrti so z njenega obraza izginili vsi znaki trpljenja. Ljudje so jo hodili kropit z vseh

strani in se niso mogli načuditi lepemu obrazu, ki je bilo pač samo zunanji znak lepote njene v dolgem trpljenju izoblikovane duše.

Najprej so jo pokopali v župni cerkvi v Schiedam. Pozneje so prenesli njene telesne ostanke v cerkev sv. Gudule v Bruslju. Častimo jo kot svetnico.

Dragi bolniki! Ni lahko razumeti smisel trpljenja, še težje je vdano prenašati bridkosti tega življenja. Toda Lindvina nam kaže pot, po kateri „iztisnemo“ kar največ dobička za svojo večnost. Vsled svoje vdanosti je prejela milost, da je tolažila in dajala pogum še drugim.

„Pravijo, da je na svetu vse narobe, toda le mi ne hodimo prav,“ je zapisala francoska pisateljica Eugenija De Guérin. Bog nam odvzame, kar je njegovo in ne naše. Kdo bi mu mogel reči, zakaj je to storil? Saj je vse njegovo.

20 ton premoga

Med ljudmi ni več zaupanja. Nobeni besedi se skoraj več ne more verjeti. Zato se države oborožujejo. Zaradi tega pa moramo spet mi vsi trpeti.

Ali veš, da bi za denar, ki se porabi za:
1 bozooko — lahko kupoval 6 ljudem skozi celo leto mleko!

1 250 kg težko bombo — 20 ton premoga,

1 jeep — 10 pralnih strojev,

1 torpedo — zanj bi lahko plačal otroku 16.000 dni počitnic na morju,

1 tank — 84 poljedelskih strojev,

1 bombnik B 36 — namesto njega bi lahko sezidal 30 šol z 20 razredi!

1 podmornica stane toliko kot stane skupaj 35 sanatorijev!

Z denarjem, ki ga potrošijo za 1 nosilko letal, bi lahko hranil celo leto štiri mesta s 100.000 prebivalci!

„Zapad je izgubil Kristusa; zato zapad umira, samo zato!“ je rekel Dostojevski.

Zvonovi

„Cenjena gospa!

Teško mi je, ko Vas moram obvestiti, da se je Vaš mož odločil zaprositi za ločitev zakona. Vam in otrokoma hoče zagotoviti primerno vzdrževalnino. Sedaj čaka le Vašega privoljenja, da lahko začne postopek pri oblasteh.

V upanju na Vaš povoljen odgovor Vas lepo pozdravlja...”

Francka je s pritajenim vzdihom potisnila pismo nazaj v predal. Že pred več meseci ga je prejela, a do danes še ni odgovorila nanj. Ni in tudi ne bo! Jože lahko uniči njuno ognjišče, lahko potepta besedo, ki sta si jo dala pred oltarjem. Toda ona ne bo nikdar dala prilike, da bi si uredil življenje s tisto, ki ji je ugrabila srečo.

Jože je spoznal to zapeljivo vdovo v vlaku. Znala ga je zaplesti v svoje mreže, ne da bi jo bilo sram uničiti mlado družinsko srečo. Ko je Francka to zapazila, jo je zjezilo. Ni se znala obvladati. Bila je trda in je tako s svojim ravnanjem olajšala možu nesrečni korak. Ko bi takrat nastopila potrpežljivo in prizanesljivo! Tako je pa njena na neobvladanost povečala Jožetovo slabost. Sedaj je končano med njima. Druga je njuno neskladje izkoristila in ga zvabila k sebi.

Danes je Velika sobota, dan, na katerega sta se poročila. Francki bi žalost najrajši raztrgala srce. Jokala bi, jokala cele ure nad izgubljenostjo srečo in nad spomini, pa ne sme. Otroka bosta kmalu vstala. Zvonovi velikosobotnega jutra ju bodo zbudili. Obvladala se je in začela barvati pirhe...

„Dober dan, mama!”

Tonček in Cvetka pokukata iz spalnice. „Oooo, mama! Tudi jaz moram delati pirhe” steče Tonček k mami. „Kakšna lepa jajčka... rdeča, plava...”

„Mama, tale bo moj...”

Francka gleda otroka, pa se ne more vživetvati v njuno nedolžno veselje. Stoji in misli...

Naenkrat pozvoni na vratih. Pismonoša?

Stopi k vratom in jih nalahno odpre. Obstane.

„Jože!”

Da, on je. Bled je in si ne upa vstopiti.

„Stopi naprej”, komaj spregovori Francka.

Jože vstopi in obstane. Nerodno mu je.

„Francka... Ne zameri... Odpusti...”

Ona ne ve, kaj bi rekla. Ne zna si razložiti, kako da je prišel nazaj. Njemu se zdi, da je povedal premalo.

„Francka... Neumen sem bil... Umazal sem najino srečo. Zdaj vem... Boli te. Ne zavrni me, Francka. Boš videla, popravil bom, da te bom spet vreden...”

Francko zalijejo solze. Objame ga.

„Pustiva Jože, kar je bilo... Misliva za naprej...”

Ko sta zvečer Tonček in Cvetka presrečna od atovega povratka trudna zaspala, je sedel Jože k svoji ženi na zofo.

„Francka! Neumen sem bil, nespameten. Ne vem, kako so mi začele uhajati misli na najin dom in na najino čisto ljubezen. Včeraj je bilo ura in prišel sem do cerkve. Mnogo jih je šlo noter. Nekaj neznanega je povleklo tudi mene.

Duhovnik je bil na prižnici in je govoril, kako je na tisto uro umiral Kristus na križu. Umiral za grehe ljudi, za njihove napake...

Od grehov drugih me je privedla misel nase. Spoznal sem, kaj sem storil: uničil sem najin dom, najino srečo, srečo najinih otrok, ki bosta ostala sirote, uničil moj mir v srcu, izgubil pravico, da sem kristjan. Pretresen sem se izgubil ven, da bi pozabil na vse to: A ko sem prišel k njej, ki me je zvabila, mi je rekla, da bi šla zvečer na ples. Na ples na sam Veliki petek! Takrat sem spoznal, kako daleč sva drug drugemu. Samo nekaj zunanjega, nekaj hipnega naju je vezalo... Vso noč nisem spal in jutraj, ne da bi vedel, če se bom upal priti nazaj, sem končal najino znanje.

Potem sem blodil po ulicah, in iskal be-

sed, ki bi ti jih rekel, da bi mi oprostila. Nisem imel korajže. Takrat so zazvonili zvonovi! Velikonočni zvonovi! Pred oči mi je stopilo tisto lepo, sončno jutro, ko sva se poročila in potem, ko sva srečna in smeje kot otroka pomagala barvati najinima malima pirhe.

Zazdelo se mi je, da mi danes ne boš mogla odreči. Zvonovi so me pripeljali k

tebi nazaj, zvonovi, ki so nama peli, ko sva se poročila ..."

Francka se je naslonila na njegovo ramo in pristavila:

„Zvonovi, ki pojo, da je treba ljubezen v srcih vsak dan obnavljati in kljub napakam drug drugega podpirati v vskušnjavah. Zvonovi, znanilci božje Ljubezni, ki edina mora posvetiti najino ljubezen ..."

P.

DOLENJSKI CVIČEK

Boštanjčev ata so bili Dolenjc, mož stare korenine in velik prijatelj žlahtnega cvička kakor iz gospodarske potrebe so cvika kakor iz gospodarske potrebe so Boštanjčev ata držali gostilno. Točili so samo cviček. Drugih vin niso marali; banančan je slabši kot jabolčnik, dalmatinec ti obleži v želodcu kakor kamen, kraški teran vleče usta skup kakor zelena tepka, in po mčonem štajercu imaš drugi dan glavo, kakor bi ti kdo žebelj v tilnik zabil. Cviček pa je kralj vseh vin: peni se kot šampanjec, diši kot vijolica, teče po grlu kot olje in če se sreča v želodcu s prekajeno kračo in kosom domačega kruha, te zaziblje v neko posebno razpoloženje: govoriš kot raztrgan dohtar, jokaš kot otrok na materinem grobu in pri 70 letih zapoješ kot mlad fant onoznano: En starček je živel ...

Prava domovina cvička so prelepi dolenski griči, ki od desne in leve obdajajo spodnjo krško dolino od Novega mesta pa doli do Čateža pri Brežicah. Njegova širša domovina pa se razteza še dalj proti zahodu, kjer pa ima cviček eno nakazo, da postaja vedno bolj kisel, neznansko kisel. V teh krajih se cvičkova letina razlikuje tako, da ga včasih ljudje sami pridelajo, včasih jim ga pa ljubi Bog da. Kadar je leto suho in vroče, je cviček dober. Takrat se ljudje radi pehajo: „Pridi, boš pokusil, kakšnega smo pridelali!“ Kadar je pa leto hladno in so jagode ob trgatvi trde, da jih menda lovci uporabljajo, kadar gredo na zajce, takrat pa pravijo ljudje: „Le spij ga kozarec; ne moremo pomagati; takega-le nam je letos Bog dal!“

Ne vem če poznate vinske gorice, kjer raste najbolj kisel cviček. Pa je prav, da jih poznate. Ena takih je Boglek nad Ambrusom. Ko Ambrušani koljejo kostruna ali kozla za žegnanje o sv. Jerneju, ga ne marajo mučiti s tem, da bi mu prerezali gol-tanec, ampak mu kanejo par kapljic cvička z Bogleka za roge, pa je po njem kot bi mignil. Tako pravijo hudobni jeziki. Naši rojaki dobro poznajo prelepo goro Lisec, ki obvladuje pokrajino med Trebnjem in Žužemberkom. Nevoščljivci pravijo, da dobe mežnariji vseh podružnic okrog Lisca posebno bero zato, da od sv. Martina pa do sv. Jurija vsako noč opolnoči zvone. Zakaj? Zato, da se ljudje v posteljah obrnejo na drugo stran. Če bi celo noč na eni strani ležali, bi jim cviček želodec prejedel.

In žlahtne gorice okrog St. Ruperta, Mokronoga in Tržišča! Tam pravijo, da matere svoje cmerikave otroke ukrote z grožnjo: „Tiho, če ne ti bom dala cvička piti!“ In otrok utihne kakor riba. In tako bi lahko s svojim obrekljivim jezikom opletal še dalje: mimo slavne Borštne gore pri Ajdovcu, preko Hmeljnika za Mirno pečjo, vinskih goric nad Stražo in Prečino, Lubnika nad Toplicami itd., dokler bi se ne ustavili na Trški gori, kjer cviček pride do svojega poštenega pomena.

In prav na Trški gori so Boštanjčev oče imeli vinograd in zidanico, kjer je o sv. Martinu leto za letom žlahtna vinska kapljica doživljala svoj krst. Ne z vodo, Bog varuj, ampak mošt se je spremenil v vino.

(Kk — Duhovno življenje, Argentina)

MOJSTER PLEČNIK

Eden največjih slovenskih umetnikov je arhitekt Jože Plečnik. Ob njegovi osemdesetletnici je prav, če spomnimo nanj naše rojake. V Gradišču v Ljubljani se je rodil kot sin skromnega mizarja. Tudi on je bil namenjen za mizarja. Ker je kazal veselje do risanja, se je šel učiti slikarstva k očetu - vem znancu Veselu. Pa ni tam ostal. Odšel je na obrtno šolo v Gradec, da se pripravi za umetno mizarstvo. Pri risanju načrtov za pohištvo so zapazili njegov talent in ga usmerjali naprej. Učitelj Wagner mu je začel odstopati taka dela, ki bi jih sam ne bi mogel prevzeti. Tako si je utrdil sloves in se izoblikoval v enega velikih mojstrov stavbarstva. Njegovo zanimanje je vsestransko. Poleg ožje arhitekture obsega tudi umetno obrt in dekorativno umetnost vseh vrst.

V dunajski dobi njegovega dela (do 1911) je značilno zanj mladostno vretje, ki je sprostilo njegovo ustvarjalno silo. Stik z enim najvidnejših zastopnikov beuronske umetnosti, patrom Verkadejem, ga je nagnil k umerjeni preprostosti antike. V času, ko je bil v Pragi, so vplivali nanj vtisi

ljudske umetnosti in v tem času je doraslo njegovo idejno bogastvo. Odkar pa živi v Ljubljani (od 1920), nam odkriva delo zrelega moža, ki gradi na izkušnjah preteklosti največja dela.

Njegova prva dela boš srečal na Dunaju. Na Češkem je prenovil vladne palače Hradčane. V Ljubljani boš videl celo vrsto njegovih stavb! Cerkev sv. Frančiška v Šiški, vseučiliška knjižnica, žale pri Sv. Križu, tržnice so njegova zamisel. Pa ne le to! Vsa naša domovina je posejana z njegovo umetnostjo: spomenik padlim na Breznici, župna cerkev v Bogojni v Prekmurju in še sto in sto okraskov po cerkvah! Koliko ilustracij po knjigah, koliko načrtov za kelihe, mašne plašče, oltarje, je njegovih! Veliko zamisli pa še ni izdelanih, kot n. pr. načrt za slovenski parlament v Ljubljani, ki bi bil največji arhitekturni poudarek nove Ljubljane.

Ta veliki slovenski umetnik, ki živi in deluje že 30 let v skromni, za ateljejske svrhe predelani vrtnarski hišici v Trnovem, pač zasluži, da je član Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

IZ SONČNE GORICE

Tukaj smo dobili novega nadškofa, ki se imenuje Hijacint Ambros. Rojen je bil v Trstu in kot deček še znal govoriti slovenski. Pozneje se je šolal v italijanskih kapucinskih šolah in postal škof v Chioggi. Ko je prvič nastopil v Gorici, je povedal, da mu je sv. oče, Pij XII., preden ga je poslal v Gorico, naročil, naj spoštuje vse slovenske verske običaje in navade in naj skuša pomagati Slovencem in ugoditi njihovim prošnjam zlasti v verskem oziru. Nadškof Ambrosi je rekel, da bo storil vse, kar bo mogel v tem oziru.

IZ DALJNE ARGENTINE

Sporočamo, da je prišel spet med nas ljubljanski škof dr. Gr. Rožman in bil prisrčno sprejet. V eni velikih cerkva Buenos Airesa je potem posvetil enajst slovenskih bogoslovcev v duhovnike. Takega praznika pri nas še nikoli nismo imeli, da bi ime-

li toliko domačih novomašnikov v svoji sredi! Tega dogodka mora biti vesel tudi ves slovenski narod.

IZ DOMOVINE

„Slovenski poročevalec“, ki izhaja v Ljubljani, je objavil 27. januarja 1952. tole „navodilo“ vladnega sveta L. R. Slovenije za prosveto in kulturo:

„Poučevanje verouka je bilo v nekaterih šolskih poslopih do sedaj začasno dovoljeno. Da se poenoti pouk v osnovnih in srednjih šolah, odredimo, da se počenši z II. polletjem šolskega leta 1951-52 to je s 1. februarjem 1952, ukinja poučevanje verouka, v vseh šolskih poslopih. Z istim dnem odpadejo tudi vse dolžnosti, ki so jih imeli na osnovi dosedanjih navodil prosvetni organi ljudskih odborov in vodstva šol v zvezi s poučevanjem verouka v šolskih poslopih. Sveti za prosveto in kulturo okrajnih in mestnih ljudskih odborov so dolžni poskrbeti za to, da vodstva vseh šol iz njihovega območja to navodilo s 1. februarjem 1952 v celoti izvedejo.“
(iz „Našega tednika“)

MED NAŠIMI ROJAKI

Anglija

† Pavle Majerle

V kraju Glasshoughton pri Castelfordu, Yorks, je nenadoma preminul 27. januarja Pavle Majerle, star 48 let. Pokojni je bil doma v Strem trgu ob Kolpi. Med vojno je v koncentracijskem taborišču Renicci v Italiji težko zbolel, a se je popravil, le posledice so ostale. Po isti poti kot toliko drugih je končno prišel na Angleško, kjer je bil zaposlen v rudniku. Zaradi tihega in skromnega značaja je bil povsod zelo priljubljen. Najbrže je bila pljučnica, ki je oslabiljeno srce ni preneslo. 31. januarja so ga spremili številni njegovi prijatelji na pokopališče v Castelfordu. Doma zapušča mater, ki ji izrekamo iskreno sožalje, pokojnemu Pavletu pa: Počivaj v miru!

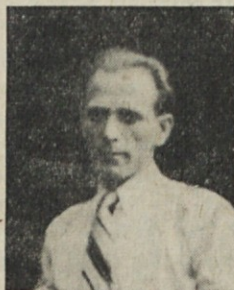
Wales: Sredi marea se bo več dni mudil tu g. dr. Belej, ki bo nudil priliko za prejem zakramentov. S seboj bo prinesel tudi lepe skioptične slike, ki jih je sam posnel na Goriškem in Kanalski dolini. Dosedaj je trikrat predaval v Rochdale in enkrat v Doncastru. Kje in kdaj bo tudi v Walesu, boste pravočasno obveščeni.

Poroke: V cerkvi Sv. Marije v Blackbrook, St. Helens, sta se poročila 22. decembra Martin Skok in Marija Pender, dne 26. decembra pa Janez Trap in Marija Fairhurst. — V cerkvi Sv. Osburge v Coventryju 16. febr. Vinko Gosar in Brenda Margetts. — V cerkvi Marijinega Vnebo-

vzeta v Stainforthu pri Doncastru dne 23. febr. Mirko Badavnik in Cathleen Connelly. — Istega dne c cerkvi sv. Jožefa v Aberdare Galmorgan Ivan Puc in Eillen Donnelly. — Vsem novim poročencem želimo obilo sreče!

Objave: Poseben pododbor C. W. L. v Londonu se zanima za vse one, ki so bili med vojno v koncentracijskih taboriščih ter se sedaj nahajajo v Angliji. Odbor prosi, da bi se preko župnika javili. Lahko pa tudi naravnost na naslov: Catholic Women's League. C. C. V. Sub-C. 39. Eccleston Square, London S. W. 1. — Zdravnik v Halifaxu je opozoril, da tujci, posebno samski moški, umirajo na raku predvsem zato, ker si preveč površno in v naglici pripravljajo hrano, navadno same konzerve in večkrat stare, kar povzroča bolezni. Priporoča zlasti močnate jedi, zelenjavo in veliko sadja. Vse pa naj bo sveže in dobro pripravljeno! — Ako bi želeli, da vas obišče slovenski duhovnik zaradi prejema zakramentov pred veliko nočjo, prosim, javite čimprej župniku.

† Ferdinand Pinosa.

Po dolgem bolehanju je v bolnišnici v Halifaxu preminul v nedeljo, dne 3. februarja zjutraj. Star je bil 43 let in doma iz Sevnice ob Savi. Zgodaj je moral v svet in leta 1948. je končno prišel na Škotsko ter od tam v Elland v Yorkshiru. Bil je dober delavec in tihega značaja. Pokopan je bil 7. februarja na pokopališču v Halifaxu. Naj mu bo lahka tuja zemlja!

Belgija

LIMBURG — LIEGE

Slovenci iz Waterschei-a, Winterslaga in Zwartberga smo srečni, da moremo v svojem listu pozdraviti vse rojake, ki so raztreseni po zapadni Evropi in po vsem svetu. Že dolgo smo v tujini, a na domovino še nismo pozabili. Zelo si želimo, da bi jo mogli spet obiskati in jo videti svobodno in srečno.

V Waterschei-u se vsako tretjo nedeljo zbiramo na kliniki k slovenski službi božji, med katero poje pevski zbor, ki ga z veliko ljubeznijo vodi gospa Alojzija Novakova.

Za Eisdonom smo tudi mi začeli s slovensko šolo. Zanimanje je veliko. Petje uči gospa Novakova, ostalo pa g. kaplan.

Veseli smo, da je zapustil posteljo naš prijatelj g. Tini Zupevc, ki je bil več tednov težko bolan.

V Eisdenu so izvolili nov odbor društva sv. Barbare. Predsednik je g. Franc Petelin, tajnik g. Fr. Kovačič, za petje pa bo še naprej skrbel g. St. Rogelj.

Tudi Slovenci iz okolice Liège-a smo veselili svojega lista. Škoda, da smo tako raztreseni po raznih krajih, da za nas ni bilo mogoče organizirati slovenske službe božje in slovenskega petja. Radi beremo Mohorjeve in slovensko časopisje, da smo na tekočem o življenju Slovencev doma in v tujini.

Od časa do časa nas obišče naš slovenski duhovnik, ki ima vsako 2. in 4. nedeljo sv. mašo in pridigo za Hrvate v Seraingu, Rue Cockerill 148, kamor smo tudi mi prijazno povabljeni.

Darove za „Našo luč“ sprejema: Vinko Žakelj, Place Em. Dupont 8., Liège. Telefon: 23-96-88.

HAINAUT — NAMUR

Na zadnjo nedeljo v decembru se je zbralo lepo število naših rojakov iz okolice Monsa pri sestrah v Paturages, kjer je bila naša božična služba božja. Zapel nam je pevski kvintet iz Charleroi pod vodstvom g. Ivana Kodeha najprej božične pesmi, po maši pa zunaj še dve narodni.

Dne 31. decembra je bil v Quaregnonu pogreb g. Antona Kirbiša, ki je doživel po

doljši bolezn 68 let star. Doma iz Zg. Dupleka (Maribor), je delal 46 let v jami. Bog mu daj večni pokoj, svojcem pa tolažbo!

Med Kanadčane so se uvrstili rojaki: Stanko Zadelj, Alojz Škrlj in Anton Stermberger, vsi iz La Bouverie.

Zadnjič bi morali prečati tudi o poroki g. Fridota Mikuža in gdč. Franz. Čestitamo!

Za okolico Charleroi bo tudi letos slovenska služba božja vsako zadnjo nedeljo pri šolskih bratih, Institut St. Joseph, ob 10. uri. Izjema: zaradi velike noči zadnjo nedeljo v marcu in aprilu sv. maša odpade.

V Fontaine-l'Évêque se je poročila gdč. Marta Zgaga-Dakskobler z domačinom g. Marcel Papuet. Čestitamo! Čestitamo tudi gdč. Pavli Trop, ki se je poročila v Chate-lineau z g. Wogner, ter benečanskemu paru iz Gilly Jožefu Borgu in Brunu Predan.

Na tem mestu se zahvaljujem vsem dragim rojakom za darove za naš tiskan list. Bog plačaj! Vse lepo pozdravljam. Zdr. Reven, Rue Ch. Dupret 17, Charleroi. Telefon 233.23.

Francija

Ob nemški meji

MERLEBACH

Z veseljem smo prejeli in večkrat prebrali prvo številko Naše luči. Je res zanimiv list, takega smo že dolgo želeli. Le pridno ga prebirajmo in pomagajmo s prispevki, da se bo razvil še v pravega orjaka. Z novim listom je bilo prvič veliko dela, posebno še za našega izseljeniškega duhovnika g. St. Grimsa, kar se mu s tem lepo zahvaljujemo rudarji iz Merlebacha.

JAMNIK-CLERC

trgovina s sadjem, zelenjavo in z vsem potrebnim za živino in pitanje prašičev: Freyming, 355 rue Principale se priporoča!

Iz pisarne kat. misije v Merlebachu

Rojeni: 30. I. je dobila mlada družinica Smid-Mauc iz Habsterdicha drugega otročka. Čestitamo! — 2. II. je zagledal luč sveta Jean-Claude v porodnišnici Creutzwald, sin Knapiča Rudolfa in Gertrude, vd. Fremge. Čestitamo!

Poroka: 19. I. sta sklenila cerkveni zakon Anton Rupar in Marija-Emilija Dobrajc v kol. Jeanne d'Arc. Obilo sreče!

Umrli: 17. decembra 1951. je umrla rojakinja Olga Ajdnik, por. Lemaire, pokopana v Merlebachu. — 3. januarja 1952. je umrla po težki bolezni na pljučih Angela Dejak, roj. 1925. v Dolenji vasi na Dolenskem, pokopana na pokopališču Hoch-

wald. — Obe sta bili prevideni s sv. zakramenti in cerkveno pokopani. Želimo jim večni mir in pokoj, sorodnikom pa izražamo iskreno sožalje!

V 1. številki (stran 12) je bilo pomotoma napisano, da je 2. 4. umrl Zalokar Anton Kačar. Pravilno: 2. 4. 1951. je umrl Zalokar Anton, star 52 let, doma iz župn. Jurkloster, pokopan v Stiringu. Dne 9. 4. je umrl Leopold Kačar, star 50 let, pokopan v Hochwald-u.

Število dopisov se je od 10. 12. do 1. 1. pomnožilo od 1815 na 1953.

Božične praznike in Novo leto smo lepo praznovali. Krasne slovenske pesmi so nam znova obudile vso lepoto in skrivnostno veselje lepih praznikov. Merlebaški cerkveni zbor je na praznik sv. Štefana sijajno zapel pri slovenski maši v Creutzwaldu pri polni cerkvi najlepše božične pesmi. Zvečer pa si je pri vsakoletnem družabnem večeru izbral svoje ime: Slomšek, s potrebnim odborom.

Prva številka „Luči“ je prišla malo pozno. Ogromna večina jo je z velikim veseljem sprejela. Mnogi so razumeli velik pomen tega lista in so darovali za list še več, kot jim je bilo sporočeno. Vsem tem še posebna hvala.

Po vseh bolnicah in tudi doma imamo precej rojakov bolnih, nekaj težko bolnih. vsem želimo, da bi kmalu okrevali in mnogo tolažbe v njihovem trpljenju!

Domača trgovina in čevljarna

ŠTEFAN LIZZI

13, rue de Forbach, Merlebach (Moselle):
Velika izbira vsakovrstnih aktovk, kovčegov,
priprav za potovanje, prvostno usnje in vse
čevljarke potrebščine!

Postrežba solidna — cene nizke.

Velikonočni prazniki: Ker v aprilu ta list ne izide, vam bo natančen spored spovedovanja, sv. maše, objavljen pravočasno po časopisih in po radiju „Sarrebruck“, ki je le nekaj km od nas oddaljen. V duhu Vas spremljajoč in Vam vse dobro želeč, Vas iskreno pozdravlja

Stanko, izs. duhovnik

Jugoslovansko pevsko društvo „TRIGLAV“ daje s tem na mnoga vprašanja rojakov na znanje, da priredi meseca avgusta izlet v Jugoslavijo. Vsi, ki se za to zanimajo, naj si preskrbe čim preje Potne liste ter se čim preje prijavijo predsedniku: Moltara Viktor, 7a rue de la Prairie, Freyming (Moselle).

Vse podrobnosti bodo objavljene pravočasno. Odbor. — (Jugoslovanski konzulat je v Metzu na Aven. Joffre, 3.)

AUMETZ

Vsak dan smo starejši in zdravje nam ni preveč naklonjeno, vendar smo se kljub temu polnoštevilno odzvali vabilu našega izseljenskega duhovnika in se udeležili slovenske službe božje v nedeljo po božiču. Prepevali smo naše lepe božične pesmi in tako pokazali, da se še vedno radi držimo starih slovenskih navad. Upajmo, da nam bo pomlad pripomogla k boljšemu zdravju, da bomo mogli tako še v večjem veselju in dobrem razpoloženju praznovati Veliko noč in doživeti s Kristusom tudi naše Vstajenje.

Krojaštvo in trgovina

ALOJZIJA KOMAC

31, rue Principale Freyming (Moselle)
Izdeluje najboljše moške obleke. Prodaja vsa-
kovrstno blago za moške, ženske in otroke!
Govori slovensko, francosko, nemško, itali-
jansko. Se priporoča!

TUCQUEGNIEUX

„Konec dober, vse dobro!“ pravi pregovor. Pri nas je bila zadnja nedelja v letu najlepša in najveselejša izmed vseh v letu 1951. Zbrali smo se ta dan skoro vsi Slovenci v rudniški dvorani, da čestitamo našemu izseljeniškem duhovniku g. Grimsu k imenovanju za monsinjorja. Dopoldne je imel službo božjo v Aumetzu, popoldne je pa prišel k nam. Ko je vstopil v dvorano, smo zapeli „Oj slavljenec današnji“ in mandolinski orkester je zaigral nekaj koračnic. Dijakinja Klotilda in 4-letni Janko sta mu izrekla dobrodošlico, čestitke k odlikovanju in voščila k novemu letu. Pozdravil ga je tudi domači g. župnik in predstavniki Poljskih katoliških društev. Končno je spregovoril slavljenec sam. Zahvalil je vse za lep sprejem in nas vzpodbujal, naj se imamo radi med seboj: „Ljubezni uniči v človeku, kar je trdega in ga ogreje za vse dobro. Zato bodite drug z drugim potrpežljivi in si pomagajte med seboj!“

Priporoča se

**GOSTILNICA
SULER JANEZ**

Foyer, rue de Maréchal Foch Merlebach
(Moselle). — Vsakovrstna vina, postrežba naj-
boljša. Se priporoča.

Sledila je prosta zabava, med katero smo se morali do solz nasmejati. Poštar Tone nam je razdelil darila, katera nam je letos poslal sv. Miklavž kar po pošti. Joško nam je pripovedoval, kako je bilo v zaporu, kamor so ga bili vtaknili, ker je ukradel vrv, na kateri je bila slučajno privezana krava. Ernest je pridno igral na harmoniko in pripovedoval smešnice, kakor se pač spodobi kranjskemu godcu. Potovka Pavla nas je kratkočasila z opisovanjem svojih doživljajev, da smo se morali kar za trebuh držati. Bog daj, da bi se kaj kmalu poročila s svojim sedemdesetletnim „šoceljnom“ in bila prav srečna. Pianistinja Štefi nam je nato z občutkom in dovršeno zaigrala Schubertovo serenado. Pevski zbor je pel božične in narodne pesmi, orkester pa marljivo igral. Vse to smo po slovenski navadi zalili s kozarcem dobrega vina ter si voščili zdravja in sreče polno novo leto.

BRIVNICA

TERČIČ LUDVIK

Merlebach, rue N. Colson se priporoča za obisk in prodajo parfuma.

Pas de Calais

LIEVIN

V samostan trapistinj v Belval pri St. Pol je vstopila Viktorija Virant, hči rudarja Virant. Je to prvi primer v naši koloniji, da je slovenska družina izredila hčer, ki se je odločila za redovni poklic. Krščanska ženska mladina, katere predsednica je bila, ji je priredila lep poslovljni večer. Čestitamo njej in družini.

Tako imamo iz raznih kolonij že več slovenskih sester po raznih samostanih v Franciji. Družina Vrečko iz Vendin-le Vieil ima kar tri hčere v samostanu. Tudi je že več slovenskih deklet iz Slovenske Krajine izbralo redovni poklic. Prišle so v Francijo kot poljedeljske delavke, danes so v službi božji. Izseljenci se lahko tega veselimo, ker vemo, da v molitvah ne pozabijo svojih rojakov v tujini.

V družini našega vrliga pevovodja Antona Rebolj so dobili hčerko, ki so ji dali pri sv. krstu lepo ime: Bernardka (Bernadette). Želimo, da bi bila v veselje staršem in Bogu, kot je bila njena patrona. Veselje je prinesel v družino Vozelj tudi mali Patrik, ki je bil krščen 27. I. Cestitamo!

Ko že govorimo o krstih, kako bi ne povedali, da smo se vsi razveselili novorojene „Naše luči“. Ta je pa od nas vseh. Gotovo bomo skrbeli, da ostane pri dobrem zdravju in se bo krepko razvijala.

Poročila sta se v cerkvi (Fosse 3) Marcel Pernišek in Zofija Marysiak. Želimo jima mnogo sreče!

Društvo sv. Barbare je na občnem zboru v januarju obnovilo svoj odbor in takoj začelo s pripravami za delovanje, ki ga čaka v letu 1952. Srečno bilo!

Žalostne novice: Na novega leta dan je umrl Jakob Fajdiga. Do zadnjega pri zavesti, je podlegel dolgotrajni rudarski bolezni, star 52. let. Zapušča vdovo in tri otroke. Srečo, ki so mu jo želeli ob začetku novega leta, naj mu Bog podeli v boljši večnosti.

V Lens-u je umrl Ačim Zmrzlič, star šele 45 let. V Jugoslaviji zapušča ženo in dva otroka. Poživa na pokopališču Fosse 9. Gospod mu daj večni mir in pokoj!

BRUAY-EN-ARTOIS

Občni zbor društva sv. Barbare se je vršil 2. nedeljo v januarju. Obširna poročila tajnika in blagajničarja so pričala o plodnem delovanju društva v letu 1951. Dohodkov je bilo 50.703 frs. Od tega so prinesle razne prireditve 24.583 frs, ostalo članarina. Redne in izvanredne podpore je izdalo društvo v preteklem letu 47.332 frs.

Pri volitvah v odbor je bil izvoljen za predsednika Martin Gregorčič in večina starih odbornikov.

V slogi, edinstvi in dosedanjim požrtvovalnosti odbora in članov, daj Bog društvu svoj blagoslov za leto 1952.

Koncem januarja 1952 je odšel v Avstralijo Jožef Brodnik, eden najboljših fantov v naši koloniji. Pogrešala ga bo mati-vdova s številno družino, kateri je bil po očetovi smrti v jami glavna opora. Manjkalo ga bo pri društvu in pevskem zboru, katerega zvesti član je bil.

Bog ga ohrani in čuvaj v daljni Avstraliji!

Na božični praznik je bila krščena na ime Monika, hči Ivana Borišek in Antonije Gregorčič. Želimo ji življenja srečno pot!

Holandija

Po skupni polnoccnici naših rojakov v Heerlenu na sveti večer, je bil konec leta v Heerlerheide 30. dec. „Družinski večer“ s petjem in razvedrilom.

Januarja in februarja sta bila v znamenju volitev po naših društvih. V Eygelshoveni je bil izvoljen za predsednika društva sv. Barbare g. A. Papež. Ustanovili so tudi pevsko društvo „Škrjanček“, ki vabi k sodelovanju vse rojake od Waubacha do Kerkrade. Predseduje mu g. I. Korbar.

V Heerlerheide je pri društvu sv. Barbare predsednik g. L. Strman. Duhovni vodja je na občnem zboru pripomnil, naj starši podprejo slovensko šolo s tem, da doma govorijo z otroci samo slovenski.

Novi odbor pod preds. g. St. Reberška v

NASA LUC

izide vsak drugi mesec. Obiskuje Slovence po Zapadni Evropi. — Založila Družba sv. Mohorja v Celovcu. Odgovorni urednik: Dr. Janko Hornböck. — Tiskala: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Printed by Austria.

Lindenheuvelu se je že sestal in odločil, da bo slavilo društvo svoj srebrni jubilej, dne 15. junija. Na proslavo vabimo tudi rojake izven Holandije, posebno iz Belgije!

V Hoensbroecku so sklenili poživiti slovensko petje in pritegniti mladino. V društvu je predsednik g. J. Resnik.

Ker pa imamo vsa društva povezana v Zvezo, je tudi ta obnovila svoj odbor. Isto so storila naša dekleta in izvolila za predsednico svojega Slovenskega deklškega krožka gđc. Primožič. Tudi letos bodo nadaljevale s tečajem za narodno vezenje. Prevzele so tudi „Slovenski otroški vrtec“. Vsa naša dekleta pa vabimo v gospodinjsko šolo, ki se bo začela spomladi.

Rojaki, ki imate dobro voljo! Na delo! Naše versko, narodno in kulturno življenje moramo v tem letu v vseh kolonijah dvigniti na višjo stopnjo. Kdor ne napreduje, nazaduje! Lepa vrsta prireditev je pred nami. Združimo se vsi. V slogi je moč!

Nemčija

Začnimo pri veselih novicah. Med te spada najprej zlata poroka, ki sta jo obhajala v Gladbecku na Vestfalskem g. Janez Jerina in Marija roj. Zor. Oba sta doma blizu Kamnika na Gor. Iz Trbovelj sta že l. 1903. prišla v Gladbeck in tam izredila 4 sinove in 4 hčere. Jubileju vzorne krščanske in slovenske družine je prisostvovalo veliko znancev. Pri maši je pel pevski zbor. Na slavlju po maši je bil tudi g. župnik Božidar Tensundern, predsednik

slovenskega društva Jožef Dobravc in gošpa Draga Parisot-Ocepkova, soproga predsednika francoske premogovne kontrole, ki je po dolgem času spet doživela domačo slovensko veselico in čula mило slovensko petje.

V Essen Kray sta slavila januarja 25 let zakonskega življenja Julij Ahačič in Marija roj. Rojc. Naše čestitke!

Omenjamo pa tudi žalostno vest, da se je v rudniku Kohlscheid ob holandski meji ponesrečil g. Roman Martinc, rojen 1932. v Lindenheuvelu v Holandiji. Družini, ki je izgubila prvega sina v Sibiriji, drugega pa sedaj pod zemljo, naše sožalje.

NAŠIM ČITATELJEM...

Z velikim zanimanjem ste sprejeli prvo številko. Od vsepovsod spodbujajo, naj korajžno nadaljujemo. Sporočiti moramo, da je prva številka pošla.

Nekateri bi radi naročili list za rojake v deželah, kjer ni poverjenikov. Tudi tem bomo skušali ustreči.

Rojaki iz teh dežel, naj list naročajo naravnost pri Mohorjevi družbi, Viktringer Ring 26, Klagenfurt, Austria. Cena listu (letno 6 števk) je 12 šilingov ali 350 lir ali pol dolarja.

Delajmo vsi na to, da bo list dosegel slehernega rojaka v tujini! Spravljajmo ga, znova ga prebirajmo, podpirajmo ga z darovi!

TOLMINSKA PAMET

Železniški sprevodnik vpraša tolminskega kmeta: „Ali je res, da se Tolmnicem odpre pamet šele pri 40. letih?“

Tolminec: „Res je!“

Železničar: „No, kako pa to spoznate?“

Tolminec: „V možganih nekaj zaškrt, trrk, trrk! Kdor to presliši mu ni pomoči.“

Železničar: „Pa kaj se zgodi s takim?“

Tolminec: „Tak postane železničar.“